

תת"ע (תל אביב) 4067-02-24 - מדינת ישראל נ' בסט קאר חברה לשרותי רכב בע"מ

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

תת"ע 4067-02-24 מדינת ישראל נ' בסט קאר חברה לשרותי רכב בע"מ
תיק חיצוני: 11500765273

לפני	כבוד השופט שי שלהבת
מאשימה נגד	מדינת ישראל
נאשמת	בסט קאר חברה לשרותי רכב בע"מ

החלטה

רקע וטיעוני הצדדים

בהתאם לכתב האישום שהוגש כנגד הנאשמת, חברה בע"מ, ביום 3.7.22 בשעה 9.11 נהגה ברכב מסוג רנו שמספרו 1981333 ובעת הנהיגה אחזה או השתמשה בטלפון שלא באמצעות דיבורית, בניגוד לתקנה 28(ב)(1) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961.

הנאשמת עתרה לביטול כתב האישום וזאת מכוח התיישנות.

לוח הזמנים בעניינה של הנאשמת, כפי שעולה מהמסמכים שהגישה ומבלי שהדבר נסתר במסמכים נוגדים מטעם המאשימה, הנו כדלקמן:

· כאמור ביום **3.7.22**, אירעה הנסיעה נשוא כתב האישום.

· ביום **3.8.22**, פנתה הנאשמת למרכז הארצי לפניות נהגים של משטרת ישראל (להלן: "מפנ"א) בבקשה להסבת הודעת תשלום הקנס שהתקבלה. יצוין כי בחומר שהוגש מטעם הנאשמת לא נכללה הבקשה, אך המאשימה אינה מכחישה את הגשת הפניה שלגישת המאשימה הוגשה ללא מלוא המסמכים המתאימים. התייחסות לפניה ובכלל זה למועד הנפקתה מופיעה בתגובת מפנ"א לפניה.

עמוד 1

· ביום **4.9.22**, הנפיקה מפנ"א לנאשמת תשובה לפיה נדחתה בקשת ההסבה לאור היעדרם של מסמכים רלוונטיים. עוד צוין בתשובה כי ככל שיוגש מסמך נדרש בתוך 20 יום, תידון הבקשה בשנית. יצוין כי תשובת מפנ"א לא נכללה בין המסמכים שצירפה הנאשמת במסגרת הליך זה ונכללה במסמכים שצרפה המאשימה במסגרת בקשה להארכת מועד להישפט שהגישה הנאשמת.

· ביום **20.10.22**, הנפיקה הנאשמת למפנ"א בקשה להישפט. בבקשה צוין כי תשובת מפנ"א לבקשת ההסבה התקבלה בידי הנאשמת באותו יום. בין המסמכים שצירפה הנאשמת לבקשה בפני מותב זה, טופס מעקב משלוחים של דואר ישראל וכן טופס "אישור על משלוח דברי דואר רשומים במרוכז" מהם ניתן ללמוד כי דבר הדואר נשוא הבקשה להישפט התקבל למשלוח והועבר להמשך טיפול ביום **30.10.22** ונמסר ליעדו ביום **2.11.22**.

· במסגרת טופס "פירוט חובות לחייב" של רשות האכיפה והגביה על שמה של הנאשמת מיום **5.12.23**, הופיע חוב בגין הודעת תשלום הקנס נשוא האירוע מיום **3.7.22**. עיון במספר הדו"ח ובפרטי האירוע מלמד על כך שמדובר בהודעה הרלוונטית.

· ביום **14.1.24**, הגישה הנאשמת לבית משפט זה "בקשה להישפט לחילופין בקשה להארכת מועד להישפט". במסגרת הבקשה צוין כי "הלכה למעשה בקשת המבקשת הנה בקשה להישפט לצורך הסבת הדו"ח או ביטולו מחמת התיישנות, אך מאחר ובמזכירות ביהמ"ש קיים רק הליך של בקשה להארכת מועד להישפט מוגשת הבקשה תחת כותרת זו". כן צוין כי התברר לנאשמת שהדו"ח נשוא הבקשה מופיע במשטרת ישראל כפעיל רק מהודעת המרכז לגביית קנסות. ביום **8.2.24**, הגישה המאשימה את התנגדותה לבקשת הנאשמת, תוך הפנייה לדחיית בקשתה של הנאשמת ע"י מפנ"א וחלוף הזמן.

· ביום **8.2.24**, קיבל כבוד השופט האוזרמן מבית משפט זה את הבקשה והורה על הארכת המועד להגשת בקשה להישפט (זאת במסגרת המ"ש 5640-01-24). בהחלטתו ציין כבוד השופט האוזרמן שהחלטתו נובעת מנימוקי הבקשה ועל מנת למנוע עיוות דין. כן ציין כבוד השופט האוזרמן כי הנאשמת לפנות ישירות למפנ"א, בבקשה להישפט וכי מזכירות בית המשפט תעדכן את מפנ"א ואת הנאשמת.

· ביום **15.2.24**, הוגש כתב האישום נשוא תיק זה.

יצוין כי לא הוצגה על ידי הנאשמת אינדיקציה לכך שתגובת מפנ"א מיום **4.9.22**, הגיעה לידיה ביום **20.10.22** ולא במועד מוקדם יותר.

עובר לישיבת ההקראה בתיק, הגישה הנאשמת למותב זה בקשה לביטול האישום וזאת לאור היעדרה של עבירה, עבירת עבירה על ידי אחר ו/או בשל התיישנות העבירה לאור העובדה שכתב האישום לא הוגש בתוך שנה ממועד הבקשה שהגישה להישפט. במסגרת בקשתה עתרה הנאשמת לכך שבמידה ולא תתקבל בקשתה, ידחה הדיון בהליך עד לקבלת עמדת המאשימה. לבקשה צירפה הנאשמת, בין השאר, תצהיר לפיו היה הרכב נשוא כתב האישום בידיו של אחר עמו נערך הסכם שכירות שעמד

בתוקף ביום ביצוע העבירה לכאורה.

במסגרת ישיבה שנערכה בהליך בנוכחות נציגת המאשימה בלבד, ביקשה האחרונה לקבוע את התיק לשיבת תזכורת תביעה על מנת לבחון לעומק את טענות הנאשמת. הדיון נקבע כאמור תוך ציון שהנאשמת פטורה מהתייצבות אליו.

במסגרת דיון שנערך לגופה של הבקשה בנוכחות נציגי הצדדים, הפנתה נציגת המאשימה לטיעון העקרוני שהציגה בהליך מקביל מול הנאשמת (תיק 6052-02-24, להלן: "ההליך המקביל") ולכך שהנאשמת הגישה למפנ"א בקשה ללא צירוף מסמכים נדרשים ורק בחלוף שנה ושלושה חודשים פנתה למפנ"א בטענה כי לא קיבלה את הדו"ח.

נציג הנאשמת ביקש אורכה של מספר ימים לצורך מתן תגובה לרלוונטיות הפסיקה שהובאה ע"י המאשימה בהליך המקביל וציין כי אין מחלוקת שהדו"ח לא התקבל על ידה במועד ושהוגשה בקשת הסבה במועד.

בתגובתה הכתובה, סברה הנאשמת כי ההחלטה שציינה המאשימה עוסקת בנושא אחר מזה הנדון בעניינו, חזרה באריכות על טיעוניה בדיון שנערך וסברה שמשמעות טענת המאשימה הנה למעשה החיאת הדו"ח גם לאחר שחלפו המועדים הרלוונטיים. ביחס להחלטת בית המשפט בהמ"ש לפיה על הנאשמת לפנות למפנ"א ישירות בבקשה להישפט, ציינה הנאשמת כי לא פנתה למפנ"א בבקשה להישפט אלא בבקשה להסבת הדו"ח ושבשל לוחות הזמנים ושליחת הזימון לבית המשפט, לא ניתן היה להמשיך בהליך ההסבה מול מפנ"א. כן הדגישה כי התנהלות המאשימה מלמדת על היעדר רצון לביצוע ההסבה. לתגובה צורפה ההתכתבות שהתלוותה להמ"ש שהוגש וממנה נלמד לוח הזמנים המפורט מעלה.

ניתוח והחלטה [1]

הוראות החקיקה הרלוונטיות לענייננו, הן כדלקמן.

סעיף 225א(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "חסד"פ") עוסק במועדי המצאה והגשת כתב אישום בגין עבירת קנס:

"עברה שנה מיום ביצוע עבירת קנס, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בעניינה הודעת תשלום קנס לפי סעיף 228(ב); ואולם, בעבירת קנס שהיא עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה, ובעל הרכב הוכיח כי לא חלה עליו אחריות לעבירה לפי סעיף 27 לפקודה האמורה, ניתן להגיש כתב אישום או להמציא הזמנה למשפט או הודעת תשלום קנס, למי שנהג ברכב אם לא עברו שנתיים מיום ביצוע העבירה."

סעיף 225א(ב) לחסד"פ מורה:

"אין באמור בסעיף קטן (א) כדי למנוע הגשת כתב אישום נגד מי שביקש להישפט לפי סעיף

229, אף אם עברו המועדים הקבועים בסעיף קטן (א)."

סעיף 229 לחסד"פ דן בבקשה להישפט בגין הודעת תשלום קנס

229. (א) מי שנמסרה לו הודעת תשלום קנס, ישלם, תוך תשעים ימים מיום ההמצאה, את הקנס הנקוב בהודעה, לחשבון שצויין בה, זולת אם פעל באחת מדרכים אלה:
(2) הודיע, תוך תשעים ימים מיום ההמצאה, בדרך שנקבעה בתקנות, שיש ברצונו להישפט על העבירה....

סעיף 230 לחסד"פ עוסק במועד משלוח ההזמנה למשפט ובאפשרות בית המשפט להאריך את המועד להגשת הבקשה להישפט

"הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו; בית המשפט רשאי, לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור..."

מלשון סעיפים 229 ו-230 לחסד"פ שצוינו, עולה כי על מנת להישפט בגין עבירת קנס, יש להגיש בתוך 90 יום ממועד המצאת הקנס בקשה מתאימה. ההזמנה למשפט תישלח לנאשם בתוך שנה מיום קבלת ההודעה ובית המשפט רשאי להאריך את מועד הגשת הבקשה להישפט.

מלשון סעיף 225א לחסד"פ עולה בין היתר, כי כתב אישום בגין עבירת קנס יוגש בתוך שנה ממועד ביצועה ובמקרה של מי שביקש להישפט, לא חלה מגבלת השנה.

במקרה שלפני, על מנת לדון בטענת ההתיישנות שהעלתה הנאשמת יש לקבוע האם היה בידי המאשימה להגיש את כתב האישום בחלוף למעלה משנה ממועד הגשת בקשת הנאשמת להישפט. לשון אחר, האם חלה מגבלת השנה מקום בו הוארך המועד להישפט לאחר שחלפה למעלה משנה ממועד הבקשה להישפט אם לאו כשהאפשרות השנייה נשענת הלכה למעשה על הוראות סעיף 225א(ב) לחסד"פ הקובעת שמגבלת השנה אינה חלה על מי שביקש להישפט.

עיון בהוראות סעיף 230 לחסד"פ עצמו מלמד כי על פניו מילולית יכולות לדור שתי האפשרויות הנדונות. הסעיף בנוי כך שנקבע בו כי למי שביקש להישפט תישלח הזמנה בתוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו ולאחר מכן מצוינת אפשרות הקיימת לבית המשפט להאריך את המועד להישפט אף אם הבקשה להישפט הוגשה בחריגה מהמועדים הנקובים בסעיף 229 לחסד"פ. לכאורה, שילוב של הוראות הסעיף מלמד כי על מגבלת השנה לחול גם על מי שאושרה בקשתו להישפט אך לאור המבנה המילולי של הסעיף, יש מקום גם לטענה לפיה מגבלת השנה חלה רק על מי שביקש להישפט במסגרת המועדים הקבועים בסעיף 229 ושונה דינו של מי שהוארך המועד להישפט בעניינו. ככל שתתקבל טענה זו, יחולו על הגשת כתב האישום מועדים אחרים הקבועים בחסד"פ.

עיון בהיסטוריה החקיקתית מלמד כי מגבלת השנה למשלוח ההזמנה למשפט נוספה לסעיף 230 במסגרת תיקון 11 לחסד"פ (ס"ח תשמ"ז מס' 1213). עיון בהצעת החוק שקדמה לתיקון 11 האמור

מלמדת כי לא נכללה בה התוספת האמורה לסעיף 230 (ה"ח תשמ"ט מס' 1937)

עוד מלמד העיון בדברי ההסבר לתיקון 11, כי תוקן במסגרתו סעיף 225 לחסד"פ כך שיחיל מגבלת שנה על הגשת כתבי אישום בעבירות קנס כשההסבר לכך הנו: "עבירות קנס ועבירות של ברירת משפט הינן עבירות קלות יחסית. יש לאפשר לאזרח להציג את הגנתו סמוך ככל שניחן לאירוע המיוחס לו ולהשוות את תקופת ההתיישנות לזו הקבועה לגבי העבירות הקלות ביותר, מסוג חטא. לפיכך מוצע להוסיף בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב 1982- (להלן - החוק), הוראה הקובעת, כי בעבירות אלה תהיה תקופת ההתיישנות שנה אחת בלבד מיום ביצוע העבירה, ולאחריה לא ניתן יהיה עוד להגיש כתב אישום או למסור הזמנה או הודעת תשלום קנס."

אפשר שנפלה שגגה בידי, אך עיון בפרוטוקולי דיוני ועדת חוקה חוק ומשפט שעסקו בתיקון 11 לחסד"פ מלמד כי לא נערך דיון משמעותי בנושא קביעת תקופת ההתיישנות בת השנה בסעיף 225 ו/או בסעיף 230 ואפשר שקביעת התקופה הייתה מקובלת על כל הנוגעים בדבר.

לעניות דעתי, ניתן להסיק כי אם כוונת הוספת תקופת ההתיישנות במסגרת סעיף 225 הייתה לפשט את ההליכים ולאפשר לאזרח להציג את הגנתו סמוך ככל האפשר לאירוע, הרי שהרציונל מתקיים גם במקרה של הארכת מועד להישפט. ניתן גם לסבור כי הוספת תקופת ההתיישנות בסעיף 230 בצמוד להוספתה ללשון סעיף 225 נערכה על מנת לוודא אחידות בין הוראות החקיקה השונות ומניעה של היעדר מגבלת זמנים להגשת כתב אישום גם במקרה של הארכת מועד להישפט.

אפשר שבמקרה של הנאשמת שבפני שנדמית כגוף מסודר המתעד את מלוא המסמכים הרלוונטיים, לא מתקיים עד תום הרציונל של מתן אפשרות להתגונן סמוך ככל הניתן למועד האירוע, אך לעניות דעתי, על הקביעה בעניין לשאת אופי כללי, ללא שינוייה בהתאם לאופי הנאשם הרלוונטי.

עיון בפסיקת בית המשפט העליון ובתי המשפט המחוזיים, לא העלה תשובה חד משמעית לשאלה שבפני. עם זאת עיון בפסיקה הנוגעת לפרשנות תקופת ההתיישנות הקבועה בסעיף 225 לחסד"פ מאפשרת להבנתי הקשה גם למקרה שבפני.

במסגרת **עפא (ת"א) 23016-09-11 רון משה נ' עיריית חולון** (פורסם בנבו, 15.11.11) (להלן: "עניין משה") שיצא מתחת ידיו של בית המשפט המחוזי בתל אביב, נקבעו הדברים הבאים בהקשר לסעיף 225 לחסד"פ, המשליכים להבנתי גם על שאלת ההתיישנות מכוח הוראות סעיף 230:

6. ערעור זה במהותו נסב על שאלה משפטית והיא האם התיישנו עבירות הקנס המיוחסות למערער לאור הוראת סעיף 225 לחסד"פ, אם לאו.

7. אין מחלוקת עובדתית כי הדוחות נשוא הדיון מעולם לא הומצאו למערער - לא בתוך פרק הזמן הקבוע בסעיף 225 א לחוק ולא לאחריו.....

הלכה פסוקה היא כי **"ההסדרים שנקבעו בפרק ז' לחוק סדר הדין הפלילי, בעניין סדרי דין**

מיוחדים בעבירות קנס, לרבות הוראות הנוגעות להתיישנות "יוצרות הסדר מיוחד לעניין עבירות אלה. הסדר זה גובר על הסדר ההתיישנות הרגיל הקבוע בסעיף 9 לחוק" (רע"פ 7927/98 גולדברג נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו]; רע"פ 389/06 עו"ד ירון קוסטליץ נ' עיריית תל אביב, 10.7.06, [פורסם בנבו] הדגש אינו במקור - א.כ.)

בע"פ 6629/98 ה'ר נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(4) 346, שעניינו בעבירת תעבורה ובסעיף 239א לחסד"פ, להבדיל מעבירת קנס בעניינינו, עומד בית המשפט העליון גם על מהותו של סעיף 225א לחוק, כדלקמן:

" סעיף 225א(א), רישה, שרק אליו יש טעם להתייחס, מורה כי אם "עברה שנה מיום ביצוע עבירת קנס, לא יוגש עליה כתב אישום ולא יומצאו בענינה הזמנה לפי סעיף 222 או הודעת תשלום קנס לפי סעיף 228(ב)..."; "בשונה מסעיף 239א, הרי שסעיף 225א אינו מסייג את האפשרות להגשת כתב-אישום או להמצאת הזמנה או הודעה בקיום תנאים כאלה ואחרים, אלא מורה כי אין לנקוט איזה מן ההליכים האלה אם עברה שנה מיום ביצוע העבירה ...

במקרה דנן, המערער אינו נכנס כלל לגדר "מי שנמסרה לו הודעת תשלום קנס", וזאת על פי קביעותיו העובדתיות של בימ"ש קמא, וממילא אין כל תחולה בעניינינו לחריג הקבוע בס"ק (ב) של סעיף 225א, המאפשר להגיש כתב אישום באיחור נגד מי שביקש להישפט בהתאם לסעיף 229א(2)...

אין דעתי כדעת כב' השופט קמא, בקובעו בהחלטת הביניים, כי לכלל האמור בסעיף 225א בדבר אי

הגשת כתב אישום לאחר חלוף שנה מביצוע העבירות, ישנו חריג בסעיף 225א(ב) **"אשר חל במקרה**

אשר בו בימ"ש מורה על שיפוט באיחור של מי שלכאורה עבר את העבירה".

בית משפט קמא ציין כי ביחס להודעות הקנס שלא הגיעו ליעדן, הוא מאפשר לתביעה "להחליט האם להגיש כתב אישום באיחור או שלא לעשות כן. משבסופו של דבר החליטה התביעה להגיש כתבי אישום, הרי שהדבר נעשה במסגרת רשות בימ"ש ויש לראות הדברים כמקרה של שיפוט באיחור, עליו חל החריג שבסעיף קטן ב' לעיל"....

מדובר במבחן אובייקטיבי לחלוטין. יש לבדוק - האם הומצאה הודעת תשלום הקנס בתוך פרק הזמן שקבע לכך המחוקק, אם לאו. רק פרשנות כזו תישם נכונה, הלכה למעשה, את הרציונאל העומד בבסיס קביעת המחוקק את מועד ההתיישנות המיוחד לעבירות קלות כגון דא, אשר עיקרו בחובה **"לאפשר לאזרח להציג את הגנתו סמוך ככל שניתן לאירוע המיוחס לו..."**

הגשת כתב אישום בחלוף למעלה משנה ממועד ביצוע העבירה יש בה כדי להפגיע את הנאשם ולפגוע

הקשה מהאמור בעניין משה, מלמד להבנתי על ייחודם של הסדרי ההתיישנות שנקבעו בסעיף 230 לחסד"פ הנכלל בדומה לסעיף 225א במסגרת פרק ז לחסד"פ. כשם שהגשת בקשה להישפט אינה שוללת את מגבלת הזמנים הקיימת בסעיף 225א כך קבלת בקשה להארכת המועד להישפט אינה שוללת את מגבלת הזמנים הנקובה בסעיף 230. כפי שתואר מעלה, הרציונל לקביעת תקופת ההתיישנות במסגרת סעיף 230 זהה להבנתי לזה שנקבע בסעיף 225א כפי שפורש בעניין משה, ואיתו החשיבות הרבה שבמשלוח ההזמנה לדין במסגרת מגבלת הזמנים שנקבעה בסעיף הרלוונטי. לעניין זה ניתן להקביל בין מי שלא קיבל דו"ח בתוך תקופת השנה למי שלא קיבל הזמנה לדין בעקבות בקשתו להישפט בפרק זמן זה. על מי שביקש להישפט חלה המגבלה הנקובה בסעיף 230 על מי שאושרה בקשתו להישפט באיחור.

מסקנה זו עולה ומתיישבת להבנתי עם הקביעה בעניין משה ביחס לפסיקת בית משפט קמא בעניין זה ולפיה אין בהחלטה שיפוטית בדבר הארכת מועד להישפט בכדי לקבוע חריג לסד ההתיישנות ואף "להחיות" התיישנות שפקעה.

באופן דומה נפסק במספר הזדמנויות ע"י בתי משפט השלום שאי עמידת המאשימה במגבלת הזמנים הנקובה בסעיף 225א, אינה "מתרפאת" באמצעות אישורה של בקשה להישפט באיחור וכי הגשת הבקשה אינה מונעת ממגישה להעלות את טענת ההתיישנות. כך לדוגמא **בתע (מרכז)**

8776-09-20 מדינת ישראל נ' חנאן חאג' יחיא (פורסם בנבו, 12.1.21)

15. השאלה שבמחלוקת היא האם עצם הגשת הבקשה להישפט על ידי המבקשת מונעת ממנה את טענת ההתיישנות? לדידי יש להשיב על כך בשלילה.

16. ראשית, יש לזכור כי המבקשת טוענת כי לא קיבלה הזמנה לדין ונודע לה על קיומם של הדו"חות באמצעות משרד הרישוי. רק לאחר מכן הגישה בקשה להארכת המועד להישפט, אשר נתקבלה, ולאחריה הגישה את הבקשה להישפט, במטרה לבטל את הדו"חות.

17. לא ברור כיצד, לדעת המשיבה, היה על המבקשת לפעול במצב דברים זה. שהרי כידוע טענות לביטול דו"חות נטענות במסגרת בקשה להישפט. טענת המשיבה ולפיה, משהוגשה בקשה להישפט, מוותרת המבקשת על טענת התיישנות, אינה מקובלת עלי.

וכן ב **תע (עכו) 11187-03-22 מדינת ישראל נ' סמירה אריך** (פורסם בנבו, 1.8.22) בו קבע בית המשפט בין השאר:

"גם אני סבורה כי תוצאה לפיה נאשם שלא קיבל דו"ח או כתב אישום ונודע לו על כך רק כתוצאה

מפניית המרכז לגביית קנסות, למשל, לא יוכל לקבל את יומו בבית המשפט לטעון טענות
מקדמיות ככל נאשם אחר, יוצרת מצב אבסורדי ושאינו מתקבל על הדעת ולכן אין מקום
לאפשר זאת."

עיון ברע"פ **4967/21 אליהו נחום בע"מ נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 2.8.2021) אליו
הפנתה המאשימה, מלמד שצוינה במסגרתו קביעת בית המשפט השלום בדונו בעניין כי "משהגישה
המבקשת בקשה להארכת מועד להישפט, מתחילה להימנות תקופה של שנה לשם משלוח ההזמנה
למשפט. עם זאת לא נערך במסגרת רע"פ 4967/21 דיון לגופה של השאלה האם רשאית התביעה
להגיש כתב אישום/הזמנה לדיון משחלפה שנה ממועד הגשת הבקשה להישפט, גם במקרה בו הוארך
המועד להישפט בהחלטה שיפוטית ועיקר הדיון עסק בשאלה האם המגבלה הנקובה בסעיף 225א(1)
נוגעת למועד משלוח כתב אישום או למועד קבלתו.

בחינת הדיון שנערך בבית משפט השלום במסגרת **נחום תתע (י-ם) 5103-02-20 מדינת ישראל נ'**
אליהו נחום ניהול בע"מ (פורסם בנבו, 2.7.20) מראה כי אף בו לא נקבעה מסקנה לפיה במקרה
של הארכת מועד להגשת כתב האישום, לא חל על רשויות התביעה מחסום התיישנות.

"ראוי לציין בהקשר לכך כי קיימים שני שעוני זמן רלוונטיים שרצים בנפרד, האחד ממועד ביצוע
העבירה, לגבי חלה על המשטרה חובה לשלוח הודעה על ביצוע העבירה תוך 4 חודשים; והשני מועד
הגשת הבקשה להישפט שם חלה על המאשימה חובה להמציא הזמנה לדיון בטרם חלפה שנה.
משהוארך המועד להישפט על העבירה, הנאשמת לטעמי נמצאת בנקודת זמן השנייה, כלומר מאותו
מועד מתחיל מניין הימים למשלוח ההזמנה למשפט בטרם חלוף שנה..."

מהחלטתו של כבוד השופט מהנא ניתן ללמוד שמהוארך על ידי בית המשפט המועד להישפט,
מתחילה תקופת התיישנות להגשת כתב האישום ממועד הגשת הבקשה להישפט, אך אין בה קביעה
לפיה מעת שאושרה הבקשה להישפט, לא חלה כל הוראת התיישנות באשר להגשת כתב האישום.
לגופו של עניין קבע כבוד השופט מהנא כי לא חלפה שנה ממועד הבקשה להישפט וזאת בעוד
שבמקרה שלפני, אין מחלוקת כי חלפה תקופה של למעלה משנה.

"משהוגשה הבקשה להישפט ביום 01.08.19, תקופת התיישנות של שנה מתחילה להימנות מהמועד
הנ"ל ומשהוגש כתב האישום ביום 11.02.20, ברי כי טרם חלפה שנה, ועל כן לא חל המחסום הדיוני
מפני משלוח ההזמנה למשפט ולטעמי דין הבקשה להידחות."

במסגרת **תתע (חד') 10070-11-21 אבו רקיייה מוחמד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 4.2.22)
(להלן: "עניין אבו רקיייה"), נקבע על ידי כבוד השופטת פלד בבית המשפט לתעבורה בחדרה במקרה
בו נטענה טענת התיישנות דומה לזו המועלית בפני, כי "על המאשימה לשלוח למבקש הזמנה
למשפט בתוך שנה מיום קבלת ההחלטה על הארכת מועד להישפט". עם זאת יצוין כי כממצא

שבועודה קבעה כבוד השופטת פלד בדחיית עתירת הנאשם בפניה, כי בקשתו של הנאשם להישפט לא טופלה במועד שהוגשה בשל חוסר ביפוי כוח ועל כן מאובחן המקרה שנדון בעניין אבו רקיייה מהמקרה שבפני, בו אין מחלוקת כי הוגשה בקשה להישפט ללא קבלת תגובה או הערות מטעם המאשימה.

במסגרת **תתע (צפת) 15827-05-22 רביע סאלח נ' מדינת ישראל** (פורסם בנו, 1.10.23) (להלן: "עניין סאלח"), חזרה כבוד השופטת שהין על ההלכה לפיה המועד הקובע הנו מועד הגשת הבקשה להישפט וסברה כי התקופה שחלפה ממועד הגשת בקשת הנאשם להישפט אינה רלוונטית. עם זאת דומני שאף בעניין סאלח התקבלה ההחלטה מקום בו לא הוכחה פוזיטיבית הגשת הבקשה להישפט במועד הנטען.

יוסף כי החלטת בית המשפט במסגרת המ"ש 5640-01-24 הייתה כאמור להאריך את המועד להישפט ועל כן ניתן היה לסבור שהנאשמת מנועה מלהעלות טענת התיישנות ולחילופין שבפועל משלא חזרה וביקשה לבטל את כתב האישום תחת הארכת המועד להישפט, זנחה אותה. בהקשר זה יש לפנות לאמור בעניין משה שצויין מעלה:

"העובדה שעל פי סעיף 149 לחסד"פ ניתן לטעון טענת התיישנות לאחר תחילת המשפט, כלומר לאחר הקראת כתב אישום, גורמת לכך שטענת ההתיישנות מתבררת לגופה רק לאחר שבית המשפט כבר הכריע בסוגיית ההמצאות לנאשם; אך אין לראות בנאשם כמי שביקש להאריך לו את המועד להישפט. הרי הוא לא ביקש זאת כלל ועיקר. כל שביקש הוא לטעון כי העבירות התיישנו ואם ניתן לטעון טענה זו רק לאחר הגשת כתב אישום, אין פירושו של דבר שהוא אכן ביקש להאריך לו את המועד להישפט, אלא מדובר בעניין פרוצדורלי הנעוץ בסדרי הדין."

בקבלת בקשתה של הנאשמת להישפט באיחור, אפשר בית המשפט הנכבד לנאשמת את יומה בבית המשפט ואת היכולת לברר את טענת ההתיישנות בעניינה.

הדבר בולט לאור הסעדים החלופיים שביקשה הנאשמת בפנייתה לבית המשפט במסגרת המ"ש וביניהם בקשה לביטול הדו"ח.

העולה מכל האמור לעיל הנו שמכתב האישום הוגש לאחר חלוף למעלה משנה ממועד הגשת הבקשה להישפט ולא הוצגה הזמנה לדין שנשלחה לנאשמת במהלך השנה האמורה, הרי שדינו של כתב האישום להתבטל מחמת התיישנות. אשר על כן, יבוטל כתב האישום שהוגש כנגד הנאשמת במסגרת הליך זה.

זכות ערעור כחוק

ניתנה היום, כ"א אב תשפ"ד, 25 אוגוסט 2024,
בהעדר הצדדים.

---

[1] הניתוח מבוסס על הניתוח שנערך במסגרת ההחלטה שניתנה בהליך המקביל.